

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skatteuppbörd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om skatteuppbörd ändras så, att förfarandet vid betalning av skatter blir smidigare. Skatterna skall oberoende av uppbördstid kunna betalas till penninginstitut och andra ställen som sköter betalningsrörelse enligt vad finansministeriet bestämmer. Samtidigt föreslås att stadgandena om den betalningstidpunkt som är bindande för skatteuppbördsmyndigheterna kompletteras.

Länsskatteverkets möjlighet att använda betalningspåminnelser vid indrivningen av skatter som förfallit till betalning föreslås bli smidigare i de fall då skatten inte samtidigt

är föremål för indrivning i utsökningsväg. Samtidigt slopas den särskilda efteruppbörden.

För undvikande av onödiga indrivningsåtgärder föreslås att länsskatteverket skall kunna låta bli att börja indriva skatter eller avbryta en indrivning när man bedömer att indrivningen inte skulle leda till något resultat. Det föreslås också att stadgandena gällande indrivning som verkställs av länsskatteverket till vissa andra delar moderniseras och förtydligas.

Avsikten är att den föreslagna lagen skall träda i kraft vid ingången av 1996.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Betalningsställen och uppbördstider för skatt

De skatter, avgifter och andra prestationer som avses i 1 § lagen om skatteuppbörd (611/78) kan betalas på postanstalter som förmedlar postgirorörelse samt i penninginrättningar och statliga redovisningsverk så som finansministeriet bestämmer. Härom stadgas i 4 a §. Finansministeriet har genom sitt beslut om betalningsställen för vissa skatter samt om dataöverföring (314/94) bestämt att allmänna betalningsställen för skatter under den bestämda uppbördstiden är banker, postanstalter som förmedlar postgirorörelse, länsstyrelserna och statskontoret.

Finansministeriet bestämmer enligt 4 b § lagen om skatteuppbörd uppbördstiderna eller förfallodagarna för skatter. Över den skatt som skattemyndigheten debiterar sänds till den skattskyldige en gireringsblankett på vilken den skatt som skall betalas och förfallodagen finns antecknade. Om betalningen

av skatten försummas, kan finansministeriet enligt 27 § lagen om skatteuppbörd också förordna om efteruppbörd, dvs. om betalningstidpunkten för skatter som inte betalats under den bestämda uppbördstiden. Skatten kan då betalas på bank eller en postanstalt som förmedlar postgirorörelse under den månad den förfaller till betalning eller den därpå följande månaden eller på en senare betalningsdag som anges i betalningspåminnelsen. Om en del av en enstaka rat inte har betalats under efteruppbörden, indrivs den i första hand med en ny betalningspåminnelse innan den sänds till utsökning.

Skatter som betalas på eget initiativ kan betalas till ovan nämnda betalningsställen oberoende av uppbördstider.

Förutsättningarna för att på frivillig väg få betala skatter som förfallit till betalning är begränsade efter efteruppbördstiden. Orsaken till detta har varit antalet betalningsställen som tar emot skatteprestationer och den nuvarande uträkningen av dröjsmålspåföljder i samband med skattebetalningen.

Enligt gällande lagstiftning kan andra skat-

ter än sådana som betalas på eget initiativ, dvs. alla debiterade skatter, efter efterupp-bördstidens utgång betalas endast till utmät-ningsmannen, statskontoret och länsstyrelser-na genom att man samtidigt betalar de dröjs-målspåföljder som uppstår för skatterna. Skatten kan betalas till utmätningssmannen även när den ännu inte har sänts för indrivning i utsökningsväg. Om skatten betalas till utmätningssmannen, skall utöver dröjsmåls-påföljderna även betalas utsökningsavgift.

Efter efterupp-bördstidens utgång minskar antalet betalningsställen alltså väsentligt, eftersom skatterna inte kan betalas till de allmänna penninginstituten. De nuvarande stadgandena gällande betalningsställen och -tider försvårar skattebetalning efter efterupp-bördstiden.

En möjlighet att betala skatter på frivillig väg skulle göra att skatterna inflyter snabbare. De nuvarande stadgandena sporrar emellertid inte i tillräcklig grad till frivillig betalning av skatter som lämnats obetalda under utsatt tid. Detta gör att skatterna inflyter långsammare och ökar indrivnings-kostnaderna. Betalningen av skatterna skulle också bli smidigare om det oberoende av upp-bördstider och -sätt alltid vore möjligt att betala skatterna till de allmänna penninginstituten, där de skattskyldiga i egenskap av kunder även utträttar andra ärenden.

Av denna anledning föreslås att skattebe-talningen ändras så, att finansministeriets rätt att bestämma om de betalningsställen som får ta emot betalningsprestationer efter upp-bördstiden utvidgas. Enligt förslaget skall finansministeriet kunna förordna att även t.ex. en gemensam serviceenhet inom den offentliga förvaltningen eller något annat ställe som sköter betalningsrörelse kan vara betalningsställe. Samtidigt föreslås att indrivningen av dröjsmåls-påföljder görs klarare så, att finansministeriet ges rätt att bestämma särskilt om betalningen av skatter till det belopp som antecknats på debetse-deln också efter upphördstiden varvid dröjs-måls-påföljder skulle indrivnas separat. Denna ändring, som är ägnad att rationalisera betalin-gen och mottagningen av betalningar, är nödvändig för att den föreslagna utökningen av antalet betalningsställen skall kunna genomföras. Slopandet av det särskilda efter-upp-bördsbegreppet gör det möjligt för de skattskyldiga att betala sin skatt till alla in-hemska penninginstitut tills skatterna pre-skriberas.

Å andra sidan skapar förändringen förut-sättningar för att vid behov minska länssty-relsernas betalningsrörelseuppgifter. Samti-digt kan statskontorets betalningsrörel-seuppgifter i anslutning till betalningen av skatter slopas.

För utsökningsens del är det uppenbart att största delen av de skatter som redan gått till utsökning även i fortsättningen betalas till utsökningsmyndighetens konto precis på samma sätt som för närvarande. Ett smidigare betalningsförfarande i fråga om skatter som lämnats obetalda inom utsatt tid innebär dock att i enskilda fall inte ens utsökningen skulle utgöra hinder för att skatten betalas till vilket som helst av de betalningsställen som finansministeriet förordnat. För att eventuella fall av dubbelindrivning, som förekommer även nu, skall kunna minimeras redan på förhand, är avsikten att länsstatte-verket till följd av ändringen i fortsättningen skall informera utsökningsmyndigheten snabbare om prestationer som redan influ-tit på skattemyndighetens konto. Avsikten är att särskilt utreda frågan om upp-börden av ut-sökningsavgift i sådana situationer och even-tuella problem i anslutning därtill.

1.2. Betalningstidpunkt som binder skatte-förvaltningen

I 10 § lagen om Postbanken Ab (972/87) stadgas om den betalningstidpunkt som är bindande för staten. Lagrummet reglerar också den betalningstidpunkt som är bindan-de för skatteförvaltningen när betalningen tas emot av Postbanken eller en postanstalt. Enligt lagrummet anses en betalning till sta-ten via postgiro verkställd då inbetalaren erhåller kvitto över inbetalning på statens girokonto eller då gireringen har debiterats betalarens konto.

En stor mängd skatter betalas emellertid också till affärs-, spar- och andelsbankerna. Lagen innehåller inget motsvarande stadgan-de beträffande dessa banker. I praktiken har stadgandet i lagen om Postbanken Ab tillämpats analogt även på prestationer som betal-lats till andra penninginstitut. Avsaknaden av ett stadgande har dock medfört tolknings-problem. Tillfälligtvis har det också kunnat leda till ogrundad upp-börd av dröjsmåls-på-följder.

I lagen om skatteupp-börd föreslås ett all-mänt stadgande om den betalningstidpunkt för skatt eller andra prestationer som är bin-

dande för skattemyndigheterna. Detta är nödvändigt med tanke på den skattskyldiges rättsskydd. Dessutom ges finansministeriet rätt att bestämma att finsk skatt som betalats till ett utländskt penninginstitut är betald på ett för skatteförvaltningen bindande sätt redan innan betalningen har bokförts på statens postgirokonto. Då medför inte dröjsmål inom den internationella betalningsrörelsen skada för den skattskyldige.

1.3. Indrivning av skatt

Om länsskatteverkets indrivningsmöjligheter stadgas i 27 och 27 a §§ lagen om skatteuppbörd. Enligt 27 § skall länsskatteverket sända skatter som lämnats obetalda för indrivning i utsökningsväg. Obetalda skatter sänds ratvis för indrivning i utsökningsväg. Utsökningen av skatter hör till justitieministeriets verksamhetsområde och därpå tillämpas stadgandena i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61). Till denna del föreslås inga ändringar i lagen. Avsikten är att dock att i fortsättningen granska den skattskyldiges situation som en helhet.

Beloppet av obetalda skatter som förfallit till betalning, dvs. skatterester, har under åren 1990—1994 ökat från 9,4 mrd. mk till 23,6 mrd. mk. Under nämnda år sändes årligen 3,9 - 6,3 mrd. mk skatterester för indrivning i utsökningsväg.

Förutom eller i stället för genom utsökning kan länsskatteverket indriva skatt genom de specialindrivningsåtgärder som avses i 27 a §. Vid länsskatteverkets specialindrivning kan skatterester som består av olika skatterater, dvs. debiterade skatter som lämnats obetalda inom utsatt tid, behandlas som en enda skatteskuld och för indrivningen av dem kan väljas den indrivningsmetod som är ändamålsenligast i varje enskilt fall. I nämnda 27 a § stadgas om uppbördsmetoderna. Förteckningen är inte uttömmande.

Det totala belopp som man fick in genom utsöknings- och specialindrivning varierade åren 1990—1994 mellan sammanlagt 1,3 och 1,8 mrd. mk. Av detta belopp inkom ungefär hälften genom länsskatteverkets specialindrivningsåtgärder.

De förslag som gäller specialuppbörden är närmast tekniska och strukturella. Bl.a. den detaljerade förteckningen med exempel på specialindrivningsåtgärder föreslås bli flyttad från lagen till förordningen. Avsikten är att

förordningens förteckning med exempel på länsskatteverkets befogenhet att föra skatte-tagarnas talan kompletteras endast så till vida att borgenärens talan skall gälla även skuldsanering för privatpersoner och företagsaneringsförfarande. Avsikten är inte att föreslå några andra innehållsmässiga ändringar i fråga om specialuppbörden, utan denna fortsätter enligt nuvarande praxis.

Innan utsöknings- och specialindrivningsåtgärder vidtas tillställs den skattskyldige en betalningspåminnelse. Denna sänds under efteruppbördstiden, dvs. under en av finansministeriet fastslagen tid efter den regelmässiga uppbördstiden. Skatterna anses under denna tid vara underkastad efteruppbörd. Om saken stadgas i 27 § 2 mom. lagen om skatteuppbörd.

Skatteförvaltningen har under de senaste åren sänt ut drygt 1,2 miljoner betalningspåminnelser årligen. På grund av påminnelserna har skatt i antal 30—35 % gett resultat redan under efteruppbördstiden. I mark har det belopp som influerat varit nästan lika stort som det totala belopp som influerat av utsöknings- och specialuppbörden, dvs. ca 1,3 mrd. mk. Betalningspåminnelserna har gjort att en stor mängd skatter som lämnats obetalda under den regelmässiga uppbördstiden snabbt har betalats. De har således inte behövt bli föremål för andra indrivningsåtgärder.

Det föreslås nu att användningen av betalningspåminnelser görs smidigare, så att länsskatteverket kan sända en betalningspåminnelse gällande obetald skatt även annars än under den nuvarande efteruppbördstiden, dock inte under den tid som skatten indrivs i utsökningsväg. Efteruppbörden som sådan slopas. I praktiken gäller ändringen sålunda i första hand de betalningssituationer där skatten ännu inte har sänts för indrivning i utsökningsväg, eller situationer där utsökningen redan har upphört eftersom den inte gett något resultat och den skattskyldige enligt skattemyndigheternas register har fått inkomster efter att utsökningen upphört.

För närvarande skall skatterester efter efteruppbördstiden i regel sändas för indrivning i utsökningsväg. Man kan inte avstå från indrivning i utsökningsväg ens i det fallet att tidigare indrivning gällande den skattskyldige har slutat med konstaterande av medellöshet eller annat indrivningshinder. Nya skatterater som förfallit till betalning skall trots detta sändas för utsökning. Dessa

indrivningsåtgärder, om vilka man redan på förhand vet att de inte kommer att leda till resultat, sysselsätter förvaltningen i onödan och ökar både skatteförvaltningens och utsökningsförvaltningens kostnader. Av denna anledning borde länskatteverket ha möjlighet att bedöma indrivningssituationen beträffande varje skattskyldig in casu som en helhet. Skatteförvaltningen förfogar över den information som behövs för denna bedömning. Länskatteverket kunde i en sådan situation avstå från direkta indrivningsåtgärder.

Enligt förslaget skall skatt som lämnats obetald under utsatt tid inte sändas för indrivning i utsökningsväg om man bedömer att indrivningen inte leder till något resultat. Länskatteverket skall bedöma indrivningsmöjligheterna utgående från tidigare indrivningsförsök samt uppgifter och utredningar, som det förfogar över, angående omständigheter som påverkar indrivningen av den skattskyldiges obetalda skatter. På bedömningen skulle inverka bl.a. tidigare indrivningsresultat. Bedömningen skulle påverkas också t.ex. av om det redan tidigare har förelagat indrivningshinder vid utsökning. Av samma orsak kan man också avstå från specialindrivningsåtgärder. Uppbörden skulle, på samma sätt som för närvarande, även avbrytas. Med de föreslagna ändringarna kan antalet fall av onödig indrivning minskas, vilket sparar arbete och kostnader både för skatteförvaltningen och utsökningsförvaltningen.

Om länskatteverket har avstått från eller avbrutit indrivning skall det enligt 4 § förordningen om skatteuppbörd (903/78) fortfarande utreda den skatt- eller betalningsskyldiges inkomster, förmögenhet och vistelseort samt andra omständigheter som inverkar på indrivningen, för konstaterande av möjligheterna att fortsätta indrivningen. Indrivning skall påbörjas och avbruten indrivning skall fortsätta, om den senare kan antas leda till resultat. Om saken stadgas liksom för närvarande i 27 § lagen om skatteuppbörd.

2. Propositionens verkningar i fråga om ekonomi och organisation

Genom de föreslagna ändringarna beräknas mera skatter flyta in till mindre kostnader. Skatteresterna i slutet av 1994, dvs. inalles ca 23,6 mrd. mk, bestod av sammanlagt 2,2

miljoner skatterater. Av dessa återsändes inalles ca 1,2 miljoner skatterater, dvs. sammanlagt 15 mrd. mk, från utsökningen med indrivningshinder. Enbart 1994 sändes drygt 780 000 skatterater till utsökning. Av dessa skulle länskatteverket beträffande drygt 250 000 skatterater redan på förhand ha kunnat säga att indrivningen skulle sluta med hinder, och låtit bli att sända dem för indrivning i utsökningsväg. Förslaget, som gäller en passivering av indrivningsåtgärderna, dvs. temporärt avstående från direkta indrivningsåtgärder, innebär en kostnadsinsparning på ca 3 milj. mk inom skatteförvaltningen. Inom utsökningsförvaltningen beräknas kostnads- och arbetsinsparningen vara nästan lika stor och betyda att i synnerhet rutinuppgifterna minskar. Att de resurser som frigörs kan riktas till mera krävande uppgifter och resultatgivande indrivning är för sin del ägnat att förbättra indrivningsresultatet överlag.

Om förslagen gällande betalningsställen för skatter och skattebetalningen genomförs, beräknas de förbättra kundbetjäningen och göra att skatterna inflyter snabbare på länskatteverkets konto. För att få in skatter som inte betalats under utsatt tid är betalningspåminnelser det billigaste och snabbaste sättet. Samtidigt sporrar det de skattskyldiga att betala sin skatt frivilligt. Förslaget tros inte i någon väsentlig utsträckning komma att öka det antal betalningspåminnelser som för närvarande sänds ut av skatteförvaltningen, men det gör utsändandet smidigare. Dessutom erbjuder det en bättre möjlighet att i enskilda fall pröva om man skall sända ut en betalningspåminnelse i stället för att vidta mera krävande indrivningsåtgärder. De föreslagna ändringarna har inga direkta organisatoriska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i samarbete mellan finansministeriet och skattestyrelsen. I samband med beredningen har finansministeriet och utsökningsorganisationerna hörts samt diskussioner förts med Bankföreningen i Finland. Den fortsatta beredningen av propositionen utgående från utlåtandena har skett i nära samarbete med justitieministeriet.

Det förslag som gäller en passivering av indrivningsåtgärderna är propositionens viktigaste ändring med avseende på indrivning-

en. Om den genomförs minskar den väsentligt det arbete och de kostnader som läggs ned på indrivning som inte leder till något resultat samt gör det möjligt att rikta de frigjorda resurserna till en förbättring av indrivningens kvalitativa resultat. En smidigare skattebetalning och ökad betalning som baserar sig på de betalningsskyldigas frivillighet är vissa av de huvudmål som finansministeriet och skatteförvaltningen i flera olika sammanhang har satt för skatteuppbörden. Statsrevisorerna har föreslagit liknande utvecklingsmål för skatteförvaltningen. Vid sidan av bättre resultat har de också betonat vikten av en bättre kundbetjäning i detta avseende. Bl.a. statens revisionsverk har i sina utlåtanden ansett att skatteförvaltningens målsättningar går i rätt riktning och påskyndat deras förverkligande. När stadgandena gällande betalningsställen för skatt 1987 reviderades (RP 18/1987 rd.) förutsatte

riksdagen att finansministeriet också skall ha rätt att bestämma om betalningsställen efter uppbördstiden i det skede då den beredskap som krävs för en utökning med avseende på betalningsställena föreligger.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Till riksdagen har avlåtits en separat proposition med förslag till lag om skatteförvaltningen och till lag om beskattningsförfarande samt till vissa lagar som har samband med dem (RP 131/1995 rd). Det förslag till ändring av 7 § 2 mom. lagen om skatteuppbörd som ingår i denna proposition ansluter sig dock till förslaget gällande 10 § 1 mom. lagen om skatteuppbörd i tidigare nämnda proposition på ett sätt som gör det önskvärt att ändringarna kunde träda i kraft samtidigt.

DETALJMOTIVERING

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. Förteckningen över skatter som skall tillämpas föreslås bli uppdaterad genom att till paragrafen fogas en hänvisning till mervärdesskatten, varvid lagen om skatteuppbörd skulle tillämpas även på uppbörd, indrivning, återbäring och redovisning av mervärdesskatt. Vidare föreslås att hänvisningen till bil- och motorcykelskatt samtidigt slopas som föråldrad. Bilskattelagen (1482/94) innehåller ett stadgande enligt vilket lagen om skatteuppbörd skall tillämpas sekundärt. Till denna del är det inte ändamålsenligt att nämna lagen om skatteuppbörd som den lag som skall tillämpas primärt, på det sätt som är fallet i 1 § 1 mom. lagen om skatteuppbörd.

2 §. Det föreslås att denna paragraf uppdateras med anledning av mervärdesskattelagen (1501/93), som trädde i kraft 1994, och bilskattelagen (1482/94), som trädde i kraft vid ingången av 1995. De föreslagna ändringarna är tekniska.

4 a §. Det föreslås att 1 mom. ändras så, att finansministeriet utöver nuvarande postanstalter som förmedlar postgiro- och penninginrättningar och statliga redovisningsverk även skall oberoende av uppbördstider kunna förordna andra ställen som sköter betalningsrörelse till betalningsställen

för skatter, t.ex. den offentliga förvaltningens gemensamma serviceenheter. Om serviceenheter stadgas i lagen om kundbetjäning vid gemensamma serviceenheter inom den offentliga förvaltningen (802/93). Till följd av förslag har finansministeriet rätt att förordna betalningsställen för mottagning av skatter, oberoende av om det är fråga om betalning av skatt på förfallodagen eller senare.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom. enligt vilket finansministeriet skall ha rätt att bestämma att skatterna även efter förfallodagen kan betalas till det belopp som antecknats på debetsedeln, på betalningsställen som finansministeriet bestämt. Avsikten är att påföljder av dröjsmål inte skall beräknas i detta sammanhang, utan att de eller den del av dem som inte betalats skall uppbäras hos den skattskyldige särskilt genom en betalningspåminnelse eller i samband med någon annan skatt som debiteras. Antalet betalningsställen utökas således i jämförelse med vad som avses i finansministeriets beslut om efteruppbörd av vissa skatter och avgifter (313/94). I fråga om det nuvarande banksystemet är det inte längre ändamålsenligt att försätta olika betalningsställen, då det gäller mottagning av skatter, i olika ställning sinsemellan.

I det nya 3 mom. föreslås att den tidpunkt,

då den skattskyldige oberoende av betalningsställe anses ha betalt sin skatt på ett för skattemyndigheten bindande sätt, görs klarare. Enligt förslaget skall finansministeriet kunna bestämma om betalning av skatt även i utlandet. Avsikten är att skatten skall anses vara betald redan innan den noterats på statens postgirokonto. Skatten kan i så fall anses vara betald på ett för skattemyndigheten bindande sätt, om det förflutit högst två veckor mellan betalningen och bokföringen. Den föreslagna ändringen är motiverad med tanke på den skattskyldiges rättsskydd.

7 § 2 mom. Det föreslagna 2 mom. gäller situationer när den skattskyldige betalar eller utsökningsmyndigheten indriver en skatterest under kvittningsmånaden innan skattemyndigheten har kunnat meddela uppgiften om skattekvittning. Avsikten är att betalning som den skattskyldige erlagt frivilligt eller via utsökningsindrivning i denna situation skall användas till betalning av skatterest. Den föreslagna ändringen skall dock inte gälla kvittning av förskottsåterbäring. Det nya 2 mom. anknyter till den ändring av 10 § 1 mom. lagen om skatteuppbörd som ingår i regeringens proposition med förslag till lag om skatteförvaltningen och till lag om beskattningsförfarande samt till vissa lagar som har samband med dem. De föreslagna ändringarna medför att både antalet överlappande åtgärder i anslutning till skatterester och återbäringarna av grundlösa prestationer minskar.

11 §. Hänvisningen till ackord föreslås bli slopad som föråldrad, eftersom lagen om ackord (148/32) upphörde att gälla vid utgången av 1992 och giltighetstiden inte har förlängts.

4 kap. Särskilda stadganden

27 §. Avsikten är att i paragrafen stadga om de indrivningsmetoder som i fråga om uppbörden av skatt står till buds för länskatteverket i dettas egenskap av borgenär.

Det föreslagna 1 mom. motsvarar det nuvarande 27 § 1 mom. I momentet stadgas om sändande av skatter som inte betalats inom utsatt tid för indrivning i utsökningsväg. Med utsatt tid avses närmast de uppbördstider och förfalldagar gällande skatt som finansministeriet enligt 4 b § lagen om skatteuppbörd bestämmer årligen.

Före sändandet för utsökning skulle den skattskyldige enligt 2 mom. kunna tillställas

en betalningspåminnelse angående skatt som inte betalats inom utsatt tid. Innehållsmässigt motsvarar förslaget nuvarande efteruppbördspraxis. Det föreslås att det egentliga efteruppbördsbegreppet slopas. Däremot skulle nu länskatteverket kunna sända betalningspåminnelser angående obetald skatt även under andra tider än enbart under den tid som motsvarar den nuvarande efteruppbördstiden, dock inte om skatten samtidigt är föremål för indrivning genom utsökning. I de flesta fall skulle den skattskyldige även i fortsättningen enligt nuvarande praxis tillställas en (1) betalningspåminnelse innan skatten sänds för indrivning i utsökningsväg eller andra indrivningsåtgärder vidtas. Sändandet av flera betalningspåminnelser kan närmast komma i fråga i vissa enskilda fall. En betalningspåminnelse skall även kunna komma i fråga när indrivningen av skatten inte längre som utsökningsärende är anhängig hos utsökningsmyndigheten. Att sända en betalningspåminnelse kan i det skedet vara ändamålsenligt, om t.ex. den skattskyldiges inkomst- och förmögenhetsställning har förändrats och skattemyndigheten fått kännedom om förändringen.

Avsikten är att det föreslagna 3 mom. skall motsvara den nuvarande 27 a §. Det föreslås att stadgandet samtidigt moderniseras vad gäller struktur och ordalydelse. Sakinnehållet förändras inte. I enlighet med nuvarande praxis skall länskatteverket förutom eller i stället för sändande av skatter för indrivning genom utsökning kunna vidta specialindrivningsåtgärder. Den nuvarande 27 a § innehåller närmast en förteckning över exempel på indrivningsåtgärder som står till länskatteverkets förfogande. Begreppet specialindrivning har inte definierats närmare på författningsnivå och specialindrivningen har som begrepp inte något särskilt, självständigt innehåll. Med specialindrivning avses närmast de enskilda indrivningsåtgärder som länskatteverket i egenskap av borgenär och som den som för skatttagarnas talan kan vidta för indrivning av skatterester. Sådana åtgärder är å ena sidan de av länskatteverkets indrivningsåtgärder i fråga om vilka gäller att det influtna beloppet av skatter som lämnats obetalda inte förutsatt utsökning, utan har sin förklaring t.ex. i skattebetalningsarrangemang på frivillig väg. Å andra sidan är det också fråga om länskatteverkets indrivningsåtgärder när indrivningen av skatterest förutsätter specia-

låtgårder såsom rättegångar och säkringsåtgärder. I enlighet härmed föreslås att i lagen stadgas om länsskatteverkets rätt att, såsom specialindrivning, vidta indrivningsåtgärder i fråga om vilka enligt länsskatteverkets uppfattning gäller att inflytandet av belopp som lämnats obetalda inte förutsätter utsökning eller att inflytandet av sådana belopp förutsätter specialåtgärder. I stället för nuvarande praxis, enligt vilken lagen innehåller en förteckning över exempel på vissa indrivningsåtgärder som står till länsskatteverkets förfogande, föreslås att om dessa åtgärder stadgas genom förordning.

I praktiken är det vanligtvis gäldenärer som bedriver företagsverksamhet som har berörts av specialindrivningåtgärderna. Syftet med ändringarna är inte att ändra på nuvarande praxis.

I det nya 4 mom. skulle stadgas om de förutsättningar utgående från vilka länsskatteverket kan avstå från att påbörja indrivning eller kan avbryta indrivning som redan inletts. Stadgandet skall enligt förslaget tillämpas när den skattskyldiges insolvens är känd redan på förhand.

27 a §. Paragrafens sakinnehåll föreslås bli överfört till ett nytt 27 § 3 mom. och till ett

på grundval därav givet lagrum på förordningsnivå, vilket medför att 27 a § kan upphävas.

2. Närmare stadganden

Avsikten är att i förordningen om skatteuppbörd införa de preciseringar som förslagen i anslutning till 27 § lagen om skatteuppbörd förutsätter. Den detaljerade exempel förteckningen över specialindrivningsåtgärder föreslås bli flyttad från lagen till förordningen. Samtidigt är det meningen att förteckningen skall kompletteras så, att länsskatteverkets befogenhet att föra borgenärernas talan skall gälla även skuldsaneringen för privatpersoner och företagssaneringsförfarandet. Ett preliminärt utkast till förordning medföljer denna proposition som bilaga.

3. Ikraftträdande

Avsikten är att lagen skall träda i kraft vid ingången av 1996.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om skatteuppbörd av den 11 augusti 1978 (611/78) 27 a §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 13 november 1981 och den 26 juli 1985 (740/81 och 682/85),

ändras 1 § 1 mom. samt 2, 4 a, 11 och 27 §§,

av dessa lagrum 4 a § sådan den lyder i lag av den 26 juni 1987 (586/87) och 27 § sådan den lyder i nämnda lag av den 13 november 1981, samt

fogas till 7 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

Uppbörd, indrivning, återbäring och redovisning av statsskatt, kommunalskatt, inkomstskatt för samfund, kyrkoskatt, folkpensionspremie, sjukförsäkringspremie, skogsvårdsavgift, arbetsgivares socialskyddsavgift, skatt på arv och gåva, mervärdesskatt, omsättningskatt, skatt på vissa försäkringspremier samt förskott, annan prestation och förskotts innehållning som erläggs genom förskottsuppbörd skall verkställas på det sätt som stadgas i denna lag.

2 §

Angående uppbörd av mervärdesskatt i samband med införsel till landet stadgas särskilt.

4 a §

De skatter, avgifter och andra prestationer som avses i 1 § kan oberoende av uppbördstider betalas i penninginrättningar, på postanstalter som förmedlar postgirorörelse och i statliga redovisningsverk samt på andra ställen som ansvarar för betalningsrörelse så som finansministeriet bestämmer.

Finansministeriet kan bestämma att skatt även efter uppbördstiden kan betalas till ett belopp som antecknats på debetsedeln och att den del jämte påföljd av dröjsmål, som på grund av påföljder av dröjsmål lämnats obetald, uppbärs hos den skattskyldige särskilt eller i samband med annan skatt som skall debiteras.

Skatten anses vara betald till skatteuppbördsmyndigheten när betalaren får ett kvitto på inbetalningen till statens ifrågavarande postgirokonto eller på prestationen till redovisningsverkets kassa eller när gireringen till ovan nämnda konto har debiterats från ett konto i en penninginrättning som fungerar som betalningsställe. Finansministeriet kan bestämma att skatt som erlagts i utlandet kan anses vara betald innan den noterats på statens postgirokonto.

7 §

Skattekvittning verkställs inte om skatteresten har betalats eller uppburits under den månad då skattekvittningsdagen infaller. Detta gäller dock inte kvittning av förskott-såterbäring.

11 §

Konkurs för mottagaren av skatteåterbäring eller utmätning av skatteåterbäring är inte något hinder för verkställande av kvittning.

27 §

Länsskatteverket skall sända skatter, avgifter och andra prestationer, som inte betalats inom utsatt tid, för indrivning i utsökningsväg. På utsökningen tillämpas då vad som stadgas om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

I fråga om skatter, avgifter och andra prestationer som inte betalats inom utsatt tid kan den skatt- eller betalningsskyldige före sändandet för utsökning och när utsökningsärendet inte längre är anhängigt tillställas en betalningspåminnelse.

I stället för eller förutom sändandet för utsökning kan länsskatteverket, i enlighet med vad som närmare stadgas genom förordning, indriva skatter genom specialindrivningsåtgärder så, att uppkomsten av obetalda belopp inte förutsätter utsökning eller så, att uppkomsten av obetalda belopp förutsätter specialåtgärder.

Länsskatteverket kan avstå från att påbörja sådan indrivning av skatter som avses i denna paragraf eller avbryta indrivningen om den inte antas leda till något resultat. Indrivningen skall fortsätta då den kan antas leda till resultat.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Helsingfors den 13 oktober 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Arja Alho*

Lag

om ändring av lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om skatteuppbörd av den 11 augusti 1978 (611/78) 27 a §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 13 november 1981 och den 26 juli 1985 (740/81 och 682/85),

ändras 1 § 1 mom. samt 2, 4 a, 11 och 27 §§,

av dessa lagrum 4 a § sådan den lyder i lag av den 26 juni 1987 (586/87) och 27 § sådan den lyder i nämnda lag av den 13 november 1981, samt

fogas till 7 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Uppbörd, indrivning, återbäring och redovisning av statsskatt, kommunalskatt, kyrkoskatt, folkpensionspremie, sjukförsäkringspremie, skogsvårdsavgift, arbetsgivares socialskyddsavgift, skatt på arv och gåva, omsättningsskatt, skatt på vissa försäkringspremier, *bil- och motorcykelskatt* samt förskott, annan prestation och förskottsinnehållning som erlägges genom förskottsuppbörd skall verkställas på sätt i denna lag stadgas.

2 §

Angående *uppbörd av omsättningsskatt samt bil- och motorcykelskatt i samband med införsel till landet samt angående uppbörd av bil- och motorcykelskatt som påföres av bilregistercentralen* är stadgat särskilt.

4 a §

De skatter, avgifter och andra prestationer som avses i 1 § kan betalas på postanstalter som förmedlar postgirorörelse samt i penninginrättningar och statliga redovisningsverk så som finansministeriet bestämmer.

Föreslagen lydelse

1 §

Uppbörd, indrivning, återbäring och redovisning av statsskatt, kommunalskatt, *inkomstskatt för samfund*, kyrkoskatt, folkpensionspremie, sjukförsäkringspremie, skogsvårdsavgift, arbetsgivares socialskyddsavgift, skatt på arv och gåva, *mervärdesskatt*, omsättningsskatt, skatt på vissa försäkringspremier samt förskott, annan prestation och förskottsinnehållning som erläggs genom förskottsuppbörd skall verkställas på det sätt som stadgas i denna lag.

2 §

Angående uppbörd av *mervärdesskatt* i samband med införsel till landet stadgas särskilt.

4 a §

De skatter, avgifter och andra prestationer som avses i 1 § kan *oberoende av uppbördstider* betalas i penninginrättningar, på postanstalter som förmedlar postgirorörelse och i statliga redovisningsverk *samt på andra ställen som ansvarar för betalningsrörelse* så som finansministeriet bestämmer.

Finansministeriet kan bestämma att skatt även efter uppbördstiden kan betalas till ett belopp som antecknats på debetsedeln och att den del jämte påföljd av dröjsmål, som på grund av påföljder av dröjsmål lämnats obetald, uppbärs hos den skattskyldige särskilt eller i samband med annan skatt som skall debiteras.

Skatten anses vara betald till skatteuppbördsmyndigheten när betalaren får ett kvitto

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

på inbetalningen till statens ifrågavarande postgirokonto eller på prestationen till redovisningsverkets kassa eller när gireringen till ovan nämnda konto har debiterats från ett konto i en penninginrättning som fungerar som betalningsställe. Finansministeriet kan bestämma att skatt som erlagts i utlandet kan anses vara betald innan den noterats på statens postgirokonto.

7 §

*Skattekvittning verkställs inte om skatte-
resten har betalats eller uppburits under den
månad då skattekvittningsdagen infaller.
Detta gäller dock inte kvittning av förskott-
återbäring.*

11 §

Mottagares av skatteåterbäring konkurs
eller honom beviljat ackord eller utmätning
av skatteåterbäring utgör icke hinder för
verkställande av kvittning.

11 §

Konkurs för mottagaren av skatteåterbä-
ring eller utmätning av skatteåterbäring är
inte något hinder för verkställande av kvitt-
ning.

27 §

Länsskatteverket skall sända skatter, avgif-
ter och andra prestationer, som inte betalats
inom utsatt tid, för indrivning i utsöknings-
väg. På utsökningen tillämpas då vad i lagen
om indrivning av skatter och avgifter i ut-
sökningsväg är stadgat.

Finansministeriet kan likväl förordna att
skatter, avgifter och andra prestationer jämte
dröjsmålsränta och restavgift, som lämnats
obetalda, får erläggas under en av finansmi-
nisteriet fastställd tid efter den bestämda
uppbördstiden och att den skatt- eller betal-
ningsskyldige skall tillställas en betalnings-
påminnelse angående det obetalda beloppet
(*efteruppbörd*).

27 §

Länsskatteverket skall sända skatter, avgif-
ter och andra prestationer, som inte betalats
inom utsatt tid, för indrivning i utsöknings-
väg. På utsökningen tillämpas då vad som
stadgas om indrivning av skatter och avgif-
ter i utsökningsväg.

*I fråga om skatter, avgifter och andra pres-
tationer som inte betalats inom utsatt tid kan
den skatt- eller betalningsskyldige före sän-
dandet för utsökning och när utsökningsä-
rendet inte längre är anhängigt tillställas en
betalningspåminnelse.*

*I stället för eller förutom sändandet för
utsökning kan länsskatteverket, i enlighet
med vad som närmare stadgas genom för-
ordning, indriva skatter genom specialindriv-
ningsåtgärder så, att uppkomsten av obetalda
belopp inte förutsätter utsökning eller så, att
uppkomsten av obetalda belopp förutsätter
specialåtgärder.*

Länsskatteverket kan avbryta indrivningen,
om den skatt- eller betalningsskyldige har
konstaterats sakna utmättningsbar inkomst
eller förmögenhet, om hans vistelseort inte
är känd eller om han vistas i ett land, med

Länsskatteverket kan *avstå från att påbörja
sådan indrivning av skatter som avses i den-
na paragraf* eller avbryta indrivningen om
den inte antas leda till något resultat. Indriv-
ningen skall fortsätta då den kan antas leda

Gällande lydelse

vilket Finland inte ingått avtal som möjliggör indrivning. Indrivningen skall fortsättas då den kan antagas leda till resultat.

27 a §

Förutom eller i stället för genom utsökning kan skatt indrivnas genom specialindrivningsåtgärder. Härvid kan ansökas om fortsättande av den skattskyldige i konkurs, åtgärder vidtagas för tryggande av skatteindrivningen, av skatteindrivningen föranledd ersättnings- och återvinningsstalan väckas och föras samt nödiga åtgärder vidtagas för klarläggande av huruvida specialindrivningsåtgärder bör vidtagas.

Specialindrivning omfattar även bevakning av skatetillgodohavanden och förande av talan i konkurs, vid fusion av aktiebolag eller andelslag, vid exekutiv auktion på fastighet samt vid offentlig stämning och vid boskillnad, deltagande i konkursförvaltning, sändande av uppgifter om obetalda skatter för publicering samt indrivning av skatt i utlandet och indrivning av utländsk skatt i Finland.

Vid specialindrivning kan nödiga åtgärder vidtagas för klarläggande av den skattskyldiges betalningsförmåga och sådana betalningsarrangemang anlitas som säkerställer att de belopp som lämnats obetald inflyter.

Föreslagen lydelse

till resultat.

(27 a § upphävs)

Denna lag träder i kraft den

199 .

Utkast

Förordning

om ändring av förordningen om skatteuppbörd

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till finansministeriets verksamhetsområde

ändras i förordningen den 1 december 1978 (903/78) 4 och 5 §§, sådana de lyder i förordning av den 4 mars 1983, samt

fogas till förordningen en ny 5 a § som följer:

4 §

Om indrivning inte har påbörjats eller om indrivning avbrutits i enlighet med 27 § 4 mom. lagen om skatteuppbörd, skall länskatteverket fortfarande utreda den skatt- eller betalningsskyldiges inkomster, förmögenhet och vistelseort samt andra omständigheter som inverkar på indrivningen, för konstaterande av möjligheterna att fortsätta indrivningen.

5 §

Länsskatteverket kan, för indrivning av skatt i enlighet med 27 § 3 mom. lagen om skatteuppbörd, bl.a.:

- 1) klärlägga den skattskyldiges betalningsförmåga och det mest ändamålsenliga indrivningssättet,
- 2) vidta betalningsarrangemang,
- 3) ansöka om försättande av den skattskyldige i konkurs,

dige i konkurs,

4) föra talan i konkurs, vid fusion, vid exekutiv auktion på fastighet, vid offentlig stämning, i fråga om företags saneringsförfarande och skuldsanering för privatpersoner samt i andra situationer som kan jämföras med dessa,

5) delta i konkursförvaltning,

6) inleda nödvändiga rättegångar,

7) vidta säkringsåtgärder

8) begära och ge internationell handräckning i enlighet med vad som stadgas särskilt därom samt

9) ge uppgifter om skatterester för publicering.

5 a §

Utmätningssmannen skall utan dröjsmål underrättas om i 5 § avsedd indrivningsåtgärd som kan föranleda ändringar i indrivningen av skatt genom utsökning.